

همه گزینه‌ها روی میز است

■ انحلال، استعفا، زندان

زهرا طیبی خبرنگار گروه نقد روز

روزهای تلخ بنیامین نتانیاها (بی‌بی) و کابینه افراطی‌اش تمامی‌اش ندارد. دو هفته‌ای از عملیات «وعده صادق» ایران در سرزمین‌های اشغالی نگذشته بود که یک موج اعتراضی در واکنش به حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی با بسته کمک مالی جدید آمریکا در دانشگاه‌های آمریکا به راه افتاد. در سوی دیگر و در سرزمین‌های اشغالی نیز اعتراض‌های خیابانی صهیونیست‌ها و انتقادهای اپوزیسیون داخلی به نتانیاها، شرایط را برای نخست وزیر این رژیم سخت‌تر از قبل کرده است. نتانیاهاوی گرفتار در باطل، اکنون با یک بحران جدی دیگر مواجه است. در روزهای گذشته زمره‌هایی از صدور حکم بازداشت نتانیاها و برخی اعضای کابینه او از سوی دادگاه کیفری لاهه مطرح شده است. حالا قرار است نتانیاها به اتهام نسل‌کشی و جنایت علیه بشریت، در دادگاه لاهه محکوم شود.

پرونده نسل‌کشی رژیم روی میز لاهه

کشیده شدن پای رژیم به دادگاه لاهه با شکایت آفریقای جنوبی به اتهام ارتکاب جنایت نسل‌کشی در غزه آغاز شد. این برای اولین بار بود که رژیم صهیونیستی به عنوان متهم در دادگاه بین‌المللی لاهه حضور پیدا می‌کرد، در نتیجه و طی رسیدگی دادگاه لاهه به اتهامات رژیم صهیونیستی، بالاخره قضات دادگاه در اسفندماه‌ای خود را به صورت موقت صادر کردند. دادگاه در نهایت اعلام کرد اسرائیل باید ظرف یک‌ماه، تمامی اقداماتی که برای جلوگیری از «نسل‌کشی» انجام داده را به دیوان لاهه گزارش دهد و به این موضوع اشاره کرد دادگاه باید اقدامات فوری برای فراهم کردن خدمات مورد نیاز و کمک‌های بشردوستانه در غزه انجام دهد.

پس از اعلام نظر دیوان دادگستری لاهه، نزدیک به ۶۵۰ وکیل اهل شیلی علیه جنایات نتانیاها و کابینه رژیم صهیونیستی این بار به دیوان کیفری دادگاه لاهه شکایت کردند. وکلای اهل شیلی، از نتانیاها نخست‌وزیر رژیم، یوآر گالات و وزیر جنگ و هزرتی هالوی رئیس ستادکل ارتش رژیم صهیونیستی به اتهام «جنایت جنگی»، «نسل‌کشی» و «جنایت علیه بشریت» در غزه شکایت کردند. آنها ۱۲ مارس ۲۰۲۳ وارد لاهه شدند و اسناد و مدارکی از جنایت رژیم را به دادگاه لاهه ارائه دادند. حالا با گذشت کمتر از دو ماه بعد از مطرح شدن شکایت وکلای اهل شیلی در دادگاه لاهه، رسانه‌های رژیم صهیونیستی به این موضوع پرداختند که احتمالاً نتانیاها باید آماده پذیرش حکم محکومیت و صدور قرار بازداشت خود باشد. کانال ۱۲ رژیم صهیونیستی نیز اعلام کرد دولت و ارتش رژیم صهیونیستی در حال آماده شدن برای تصمیم‌گیری درباره صدور حکم بازداشت از سوی دادگاه بین‌المللی کیفری، علیه نتانیاها و دیگر اعضای کابینه هستند و به نظر می‌رسد، قرار است این تصمیم ظرف مدت یک هفته صادر شود.

شکایت آفریقای جنوبی علیه رژیم و در دیوان دادگستری لاهه اگرچه ارزشمند و قابل توجه بود اما این دادگاه بیشتر به حل و فصل اختلافات و پرونده‌های مدنی و کیفری می‌پردازد اما احکام صادر شده، الزام‌آور نبوده و به لحاظ کیفری هزینه‌ای را برای رژیم به همراه ندارد. حالا اما شکایات‌ها نه فقط علیه رژیم که در مورد جنایات‌های نسل‌کشی نتانیاها و کابینه او، آن هم در دادگاه کیفری لاهه مطرح شده که به پرونده‌های کیفری می‌پردازد و در این باره حکم صادر می‌کند که از قضا لازم‌الاجرا نیز هستند. از همین رو انتشار حکم علیه نتانیاها در دادگاه کیفری لاهه، تهدیدات بیشتری برای او به همراه دارد، جدای از اینکه نام او به عنوان یک جنایتکار جنگی در کارنامه احکام لاهه برای همیشه ثبت می‌شود.

کارنامه سیاه جنایات بی‌بی

در روزهایی که رژیم صهیونیستی در توجیه حملات خود به بیمارستان‌ها در

وزیر خارجه رژیم: لازم باشد

از فلسطین اشغالی خارج نخواهیم شد

در این میان برمی‌آید آنچه برخی رسانه‌های رژیم صهیونیستی گفتند، نتانیاها در این مدت تلاش‌های زیادی کرد تا از صدور حکم علیه او و اعضای کابینه جلوگیری کند و تماس‌هایی با مقامات آمریکایی برای میانجیگری از صدور حکم علیه رژیم، برقرار شده است. علاوه بر این شبکه ۱۲ رژیم صهیونیستی اعلام کرده، نتانیاها از وزرای خارجه انگلیس و آلمان خواسته تا از صدور حکم علیه وی جلوگیری کنند. با این حال نتانیاها سعی کرده در ظاهر امر و در رسانه‌ها خود را نسبت به این حکم احتمالی بی‌توجه نشان دهد و در اینباره گفت: «حکم بازداشت یاهرونه اقدام دیوان کیفری بین‌المللی، تأثیری بر عملیات نظامی اسرائیل در غزه ندارد». نتانیاها البته به این موضوع اشاره کرده که حکم لاهه «یک رول خطرناک» ایجاد خواهد کرد.

وزیر خارجه رژیم صهیونیستی نیز البته نتوانست هراس خود را از صدور حکم لاهه پنهان کند و در این مورد گفت: «اگر لازم باشد، مقامات رژیم صهیونیستی در فلسطین اشغالی می‌مانند و آن را ترک نخواهند کرد.» با این حال اما به نظر می‌رسد با توجه به اسناد متقنی که درباره اقدام رژیم وجود دارد، صهیونیست‌ها نمی‌توانند اقدامات خود را در نوار غزه پنهان کنند.

مظلوم‌نمایی رژیم با کلیدواژه

یهودستیزی دیگر جواب نمی‌دهد

واقعیت امر این است که شکایت علیه رژیم در دادگاه لاهه در کنار دومینوی اتفاقاتی قرار دارد که این چندوقت و تقریباً برای اولین بار رخ داده و افکار عمومی جهان را نسبت به رژیم صهیونیستی منفی کرده است. پیش از این و حتی در فضای بین‌المللی رژیم همواره سعی می‌کرد، هر اقدامی علیه خود را در چهارچوب یهودستیزی سرکوب کند و از پذیرش آن فرار می‌کرد. حتی در اقدامات اعتراضاتی که اخیراً در دانشگاه‌های آمریکا به راه افتاده، رسانه‌های آمریکایی نیز در ابتدای امر تلاش کردند تا این اعتراضات را در چهارچوب یهودستیزی تفسیر کنند. اما موج حملات و نسل‌کشی‌هایی که رژیم از ۷ اکتبر تا الان انجام داده به نحوی فشار را به زیان این رژیم تغییر داده که

نوار غزه ادعای کرد آن بیمارستان‌ها محل استقرار غیرنظامیان است تا زمانی که گورهای دسته جمعی در کنار این بیمارستان‌ها پیدا شد، رژیم نتوانست با موج منفی که در میان افکار عمومی جهان علیه اقداماتش انجام می‌شد، مقابله کند. سازمان دیده‌بان حقوق بشر اروپا - مدیران، اعلام کرده تاکنون بیش از ۱۴۰ گور دسته جمعی در نوار غزه کشف شده است. برمی‌آید آمارها پیکر نزدیک به ۱۳ هزار نفر از مردم غزه مفقود شده است، تنها در بیمارستان ناصر و بعد از کشف گور دسته جمعی در کنار این بیمارستان‌ها، پیکر نزدیک ۴۰۰ فلسطینی کشف شده که همه آنها از غیرنظامیان و بیماران بیمارستان بودند و بخشی از آنها در محاصره خان یونس و حمله رژیم به این منطقه شهید شدند. علاوه بر این بر مبنای آماري که سازمان بهداشت جهانی منتشر کرده، رژیم در ۶ ماه اخیر بیش از ۶۰۰ حمله به بیمارستان‌ها و مراکز درمانی در نوار غزه و کرانه باختری انجام داده است و در ادامه این حملات و در حال حاضر از ۳۶ بیمارستان در نوار غزه تنها ۱۰ بیمارستان می‌تواند خدماتی به بیماران ارائه دهد. بر این اساس در کارنامه جنایات نتانیاها، حمله به بیمارستان‌ها که نقض آشکار قوانین بین‌المللی است و گورهای دسته جمعی وجود دارد که نشان می‌دهد رژیم، غیرنظامیان زیادی را کشته و آنها را در کنار بیمارستان‌ها دفن کرده است. جنایاتی که سازمان‌های بین‌المللی نیز اسناد آن را ثبت کرده است. علاوه بر این کشتار غیرنظامیان، کودکان و زنان نیز همچنان از آغاز جنگ تا الان مورد توجه رسانه‌های خارجی قرار گرفته است و واکنش‌های منفی نیز به دنبال داشته اما همچنان رژیم به حملات خود ادامه داده است. بر مبنای آخرین آماري که آن‌را آژانس اسنادرسانی و کارایی سازمان ملل متحد برای آوارگان فلسطینی منتشر کرده، تعداد کودکان کشته شده فلسطین در ۴ ماه جنگ، بیش از جنگ‌های ۴ سال اخیر است و علاوه بر این بر مبنای آمار سازمان ملل، بیش از ۸۵ درصد جمعیت ۳۳ میلیون نفری غزه به خاطر وضعیت فعلی، تحت محاصره قرار دارند. همه این موارد که با اسناد متقن و تصاویر دقیق ثبت شده، کار نتانیاها برای فرار از انجام جنایت جنگی و نسل‌کشی علیه مردم فلسطین را دشوار کرده است و اگر تنها بخشی از این جنایات مورد استناد دادگاه لاهه قرار بگیرد، صدور دستور بازداشت برای نتانیاها چیز عجیب و غریبی به نظر نمی‌رسد.

در نگاه تحلیلی‌گران و کارشناسان غربی نیز مستقیماً جنایات آنها با جنایات هیتلر و نازی‌ها مقایسه می‌شود. در چنین شرایطی حتی کشورهای اروپایی و غربی نیز نتوانستند، حداقل در رسانه‌ها نسبت به جنایات رژیم بی‌تفاوت باشند. علاوه بر این، برگزاری تجمعات پر شمار حتی در کشورهای حامی این رژیم هستند نیز نشان می‌دهد، افکار عمومی جهان دیگر به وضوح نسبت به آنچه در غزه و از جانب رژیم اتفاق می‌افتد، واکنش منفی نشان داده‌اند و آن را جنایت جنگی می‌دانند. در چنین شرایطی صدور حکم دادگاه لاهه علیه نتانیاها امر عجیبی به نظر نمی‌رسد، کم‌اینکه این انتظار وجود دارد که در نگاه افکار عمومی جهان این امر مثبت مورد استقبال قرارگیرد. همه این اتفاقات برای رژیم رخ داده که نزدیک به ۷۰ سال عزیزکردن ابرقدرت‌های جهانی بوده و همه جنایات خود را با کلبه‌واژه یهودستیزی، توجیه می‌کرد.

نتانیاها: اولین نخست‌وزیر رژیم

که به ارتکاب جنایت جنگی محکوم می‌شود

اولین بار بعد از جنگ جهانی دوم بود که نازی‌ها در اولین دادگاه بین‌المللی نوزیرنگ محاکمه شدند. این دادگاه زمانی تشکیل شد که گفته می‌شد، هیتلر خودکشی کرده است. اما دیگر فرماندهان نازی آلمانی در این دادگاه محاکمه و مجازات شدند. در این دادگاه رودولف هس، معاون هیتلر، معاون اول هیتلر، رئیس دفتر هیتلر و دیگر افرادی که در ارتش نازی حضور داشتند، محاکمه شدند. این دادگاه مقدمه تاسیس دادگاه لاهه شد. بعد از تشکیل دادگاه لاهه افرادی به جنایت جنگی و نسل‌کشی محکوم شدند که برخی پیش از صدور حکم کشته شدند و برخی هم احضار شدند. بر این اساس نتانیاها، اولین کسی نیست که به اتهام جنایت علیه بشریت علیه او حکم صادر شده است. در میان احکامی که دادگاه لاهه منتشر کرده، نام افرادی همچون معمر قذافی، عبدالله سنوسی، رئیس اطلاعات حکومت قذافی و فرزند او، نیز به چشم می‌خورد. در صورت محکومیت نتانیاها در دادگاه لاهه و صدور دستور بازداشت او، بی‌بی نخستین فردی خواهد بود که نام رژیم صهیونیستی را در کنار دیگر افرادی که نام آنها در لیست ارتکاب جنایات جنگی قرار گرفته، ثبت خواهد کرد. در ادامه نام برخی از افرادی که دادگاه لاهه علیه آنها دستور بازداشت صادر کرده را آورده‌ایم.

ژان پیر بمبا

ژان پیر بمبا به جرم اقدام علیه بشریت و جنایات جنگی توسط سربازان تحت فرماندهی خود در دوران جنگ چهارماهه و ارتکاب به اعمالی چون غارت، تجاوز و قتل در جمهوری آفریقای مرکزی توسط هیاتی از قضات بین‌المللی در دادگاه رسیدگی به جنایات جنگی در لاهه محکوم شد. دادگاه بمبا را به خاطر آنچه قسوات نیروهای تحت امرش در جریان وقایع سال ۲۰۰۲ در کنگو اتفاق افتاد به جنایات جنگی و جنایت علیه بشریت محکوم و برای وی قرار بازداشت صادر کرد. این حکم در حالی علیه بمبا صادر شده که او در زمان ارتکاب این جرائم جنگی، حاضر نبوده و از محل دور بوده است. دادگاه بمبا را به دلیل مسئولیت‌های فرماندهی‌اش مسئول دانسته است. دادگاه گفته می‌آید او می‌توانست از انجام جرائم جلوگیری کرده یا آن را متوقف کند. به همین دلیل او به ۱۸ سال زندان محکوم شد.

معمر قذافی

سال ۲۰۱۱ بعد از اینکه دادستان دادگاه کیفری لاهه، قذافی، پسرش و رئیس سازمان امنیت لیبی را به خاطر صدور دستور حمله غیرقانونی متهم کرد، درخواست صدور حکم بازداشت علیه آنها را مطرح کرد. درخواست دادستان کل دادگاه کیفری لاهه به دنبال آن صورت گرفت که هفتم اسفندماه شورای امنیت سازمان ملل به موجب قطعنامه‌ای داریبی‌های رهبر لیبی، اعضای خانواده و نزدیکانش را مسدود و حکم ممنوعیت سفر برای آنان صادر کرد. او ضمن محکوم کردن قذافی به ارتکاب جنایات جنگی به این موضوع اشاره کرد که نیروهای نظامی قذافی به غیرنظامیان در خانه‌هایشان حمله کردند و مراسم سوگواری را هدف تیراندازی قرار دادند، پس از این دادگاه لاهه دستور بازداشت قذافی و دو تن از نزدیکانش را صادر کرد. البته پیش از پیگیری حکم بازداشت، معمر قذافی توسط مخالفانش دستگیر و به طرز فجیعی کشته شد.

توماس لوبانگا

او از بنیانگذاران گروه «اتحادیه میهن پرستان کنگویی» و از فرماندهان شاخه نظامی آن بود. لوبانگا متهم به سرریزگری از میان کودکان در جریان جنگ داخلی کنگو در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۳ بود؛ عملی که براساس اسانسانه دیوان بین‌المللی کیفری از مصادیق بارز ارتکاب جنایات جنگی است. دادستان دیوان بین‌المللی کیفری برای اثبات این ادعا به ویژه به تصاویر فیلمبرداری شده در پایگاه‌های نظامی این گروه در استان ایتوری استناد کرد. در این تصاویر آنچنان که در کیفرخواست دادسرا آمده، حضور موثر فرمانده لوبانگا و آگاهی وی از مشارکت کودکان کمتر از ۱۵ سال در میان شبه‌نظامیان گروه تحت امرش مشهود است. دادستانی دیوان در سال ۲۰۰۶، حکم بازداشت لوبانگا و همدستانش را صادر کرد. دولت کنگو یک‌ماه بعد توماس لوبانگا را به دیوان تحویل داد. دادگاه او را به تحمل ۱۴ سال زندان محکوم کرد.

رادوان کاراجیچ

او رهبر پیشین صرب‌های بوسنی بود که با یاری دادگاه بین‌المللی رسیدگی به جنایات جنگی در لاهه، به دلیل ارتکاب نسل‌کشی و جنایت علیه بشریت به ۴۰ سال حبس در زندان محکوم شد. قضات دادگاه او را برای اقدامات «وحشت‌آفرین» در سارایوو طی جنگ بوسنی بین سال‌های ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۵ مسئول دانستند. به گفته قضات دادگاه لاهه کاراجیچ در طرح و برنامه‌ریزی برای محاصره، گلوله باران، بمباران روزانه و هدف قرار دادن غیرنظامیان در این شهر بین سال‌های ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۶ میلادی که طی آن ۱۲ هزار نفر کشته شدند، نقش بزرگی داشته است. کاراجیچ از سال ۱۹۹۵ تا ۲۱ جولای ۲۰۰۸ یعنی به مدت ۱۳ سال فراری بود. محاکمه او که در دادگاه هشت سال به طول انجامید، به عنوان مهم‌ترین محاکمه جنایات جنگی از زمان جنگ جهانی دوم یاد می‌شود. حکم ۴۰ سال حبس او در سال ۲۰۱۹ به حبس ابد تغییر یافت.